

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 102
Ημερομ. Κατάθεσης: 15/10/2026
Ωρα κατάθεσης: 12:04'

Επίκαιρη Ερώτηση

Προς την Υπουργό Πολιτισμού

15.10.2026

ΘΕΜΑ: «Αδιανόητο καθεστώς μυστικότητας, αδιαφάνεια, νομικά κενά και κίνδυνοι για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας μας από το Μνημόνιο Κατανόησης Ελλάδας – Βουλγαρίας»

Συμπληρώνονται δύο εβδομάδες από την πανηγυρική υπογραφή του «Μνημονίου Κατανόησης» μεταξύ των Υπουργών Πολιτισμού Ελλάδας και Βουλγαρίας και την ολοκλήρωση της μεταφοράς και παράδοσης των σχετικών κειμηλίων. Ωστόσο, η έντονη ανησυχία και ο σοβαρός προβληματισμός που εξέφρασε ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων (ΣΕΑ) αναδεικνύουν την πρωτοφανή υποχώρηση της ελληνικής πολιτιστικής διπλωματίας στο εν λόγω θέμα.

Παρά τις κυβερνητικές διακηρύξεις περί «επιστροφής» και «επαναπατρισμού» των 48 κειμηλίων (από την Ιερά Μονή Παναγίας Εικοσιφοινίσσης, την Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Σερρών και την Ιερά Μητρόπολη Σερρών και Νιγρίτης), βρισκόμαστε αντιμέτωποι με μια χωρίς προηγούμενο αναδίπλωση της ελληνικής πολιτιστικής διπλωματίας. Η διαδικασία αυτή, που εξελίχθηκε με όρους μυστικότητας και ερήμην των αρμόδιων υπηρεσιακών αρχαιολόγων, έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις θεμελιώδεις αρχές του διεθνούς δικαίου για την προστασία των λεηλατημένων αρχαιοτήτων, εκθέτοντας ανεπανόρθωτα τα συμφέροντα της χώρας.

Η κυβέρνηση επιβάλλει ένα αδιανόητο καθεστώς μυστικότητας, κρατώντας το κείμενο της συμφωνίας απόλυτα κρυφό (συντάχθηκε εκτός της προβλεπόμενης υπηρεσιακής οδού και ερήμην των αρμόδιων υπηρεσιακών παραγόντων) και παραμένει μη διαθέσιμο για τον δημόσιο και κοινοβουλευτικό έλεγχο. Την ίδια στιγμή, οι Βούλγαροι αξιωματούχοι θριαμβολογούν, αποκαλύπτοντας ότι η Ελλάδα —μέσω του εξωνομικού όρου της «αμοιβαίας κατάθεσης» και της παράδοσης των λειψάνων του Τσάρου Σαμουήλ— αποδέχθηκε πλήρως τη νόμιμη κατοχή και νομή της Βουλγαρίας επί των κλαπέντων.

ΕΠΕΙΔΗ πρόκειται για πολιτιστικά αγαθά και μνημεία που συνιστούν αναπαλλοτρίωτο τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς του ελληνικού λαού, τα

οποία είχαν αφαιρεθεί παράνομα από το έδαφος της Ελλάδας κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου,

ΕΠΕΙΔΗ η μεθόδευση αυτή που οδήγησε στο Μνημόνιο Κατανόησης συνιστά καθαρή παραίτηση της χώρας μας από τα άρθρα 125 και 126 της Συνθήκης του Νειγύ αλλά και τις ειδικές διατάξεις της Σύμβασης της Χάγης του 1954 (και των Πρωτοκόλλων της), απεμπολώντας τις πάγιες διεθνείς αξιώσεις μας για οριστική απόδοση κυριότητας και νομιμοποιεί την βουλγαρική κατοχή και στα υπόλοιπα 5.000 και πλέον λεηλατημένα αντικείμενα που παραμένουν στη Σόφια ως λάφυρα πολέμου,

ΕΠΕΙΔΗ η υπογραφή αυτής της συμφωνίας πίσω από κλειστές πόρτες, αποτελεί βαρύτατο πλήγμα για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας, ενώ η αναγνώριση νόμιμης κατοχής σε ξένα κράτη επί κλαπέντων θησαυρών (στα ολέθρια πρότυπα της Συλλογής Στερν) ναρκοθετεί και υπονομεύει ευθέως τη διαχρονική εθνική διεκδίκηση για τα Γλυπτά του Παρθενώνα,

Με βάση τα παραπάνω, ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

Γιατί επιβάλλετε αυτό το πέπλο μυστικότητας γύρω από το Μνημόνιο Κατανόησης και τι προτίθεστε να κάνετε άμεσα για τη δημοσιοποίηση του πλήρους κειμένου του, προκειμένου να ελεγχθεί η παραίτηση της χώρας από τα άρθρα 125 και 126 της Συνθήκης του Νειγύ η οποία —μέσω της de facto αναγνώρισης νόμιμης κατοχής στη Βουλγαρία— νομιμοποιεί τη λεηλασία 5.000 ελληνικών κειμηλίων και υπονομεύει τη διεκδίκηση των Γλυπτών του Παρθενώνα προσφέροντας πατήματα στο Βρετανικό Μουσείο;

Η ερωτώσα βουλευτής

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)